

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	24-11-2020	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	LLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	M. Blomsma	TELEFOONNUMMER	0618300486
DOCUMENTUM NUMMER	821B30E7	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenbrief:

Wijziging Beleidsregels intern en extern salderen inzake opname registratiesysteem

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Vandaag heeft Gedeputeerde Staten ingestemd met een wijziging van de Beleidsregels intern en extern salderen. De wijziging betreft de opname van een stikstofregistratiesysteem waarmee vrijkomende stikstofruimte kan worden vastgelegd en op termijn kan worden uitgegeven. Daarnaast willen wij u kort meenemen in de ontwikkelingen rondom de vergunningverlening in het kader van stikstof.

Inleiding

In oktober 2019 is de eerste set Beleidsregels intern en extern salderen vastgesteld in overeenstemming met de andere provincies. Deze is vervangen door een nieuwe set beleidsregels in december 2019 om de in de eerste set geconstateerde verschillen met het Rijk weg te nemen. Intern salderen is volledig opengesteld, maar extern salderen is - destijds op verzoek van de Minister van LNV - nog niet opengesteld voor melkrundveehouderijen en intensieve veehouderijen inzake een mogelijk nog op te nemen koppeling met fosfaatrechten en/of productierechten. De koppeling die de Minister destijds voorzag zal niet in de wet worden opgenomen. De beleidsregels zijn in juni aangepast naar de nieuwste inzichten. Hierover bent u geïnformeerd middels een Statenbrief.

Inmiddels is ook een interprovinciale set beleidsregels afgestemd voor het wel volledig openstellen van extern salderen. In een aantal provincies is deze set beleidsregels reeds vastgesteld. In Utrecht wordt deze wijziging vooralsnog niet doorgevoerd in afwachting van een mogelijke pilot op initiatief van de lokale boeren rondom de Nieuwkoopse Plassen (NKP-initiatief). Dit initiatief komt vanuit de lokale agrarisch ondernemers rondom het gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en heeft als motto 'we innoveren ons de crisis uit'.

Het initiatief is gestaafd op de volgende uitgangspunten:

- Extra daling voor natuur en extra stikstofruimte voor de particulier;
- Stimulans van innovatie, betaald door het verleasen en extern salderen van 56% van de stikstofruimte die vrijkomt bij die innovatie;
- Verbod van extern salderen en verleasen met bedrijven die stoppen/leegstand;
- Dus de focus (in regelgeving en financiering) verleggen van sanering van stoppers naar stimulatie van innovatie bij blijvende ondernemers.

Provincies Utrecht en Zuid-Holland zijn met deze ondernemers een traject ingegaan om te kijken of dit initiatief juridisch en praktisch uitvoerbaar is. Daarbij zijn de eerste slagen al gemaakt, waarna nu onderzocht wordt wat daadwerkelijk nodig is om een pilot in te zetten. Bij deze nadere uitwerking wordt ook de samenwerking met het Rijk gezocht.

Daarnaast is er sprake van de ontwikkeling van een Regionaal Stikstof Registratie Systeem (RSRS). Dit systeem wordt momenteel ontworpen door het RIVM en begeleid door een extern bureau in opdracht van de Bestuurlijke Commissie Stikstof (BC). Het RSRS wordt in fases opgebouwd. In oktober 2020 is een versie opgeleverd die alleen nog geschikt is voor registratie. In de loop van 2021 moet een versie worden opgeleverd waarmee ook uitgifte van geregistreerde ruimte mogelijk wordt. Om de registratie in de bestaande versie juridisch houdbaar te maken moet het RSRS officieel ingesteld worden. Hiervoor is de wijziging van de Beleidsregels intern en extern salderen noodzakelijk waarmee GS nu heeft ingestemd.

Toelichting

Het opnemen van het registratiesysteem in de beleidsregels is juridisch noodzakelijk om dit systeem met mitigerende stikstofmaatregelen te mogen vullen. Het betreft bijvoorbeeld ruimte vanuit de processen van de gebiedsgerichte aanpak die op termijn doorgevoerd kunnen worden. Het betreft in die zin een voorbereiding op toekomstige ontwikkelingen.

Daarnaast is er sprake van registratie van vrijvallende ruimte bij extern salderen. Hoewel nog grotendeels niet opengesteld in de provincie Utrecht is extern salderen in het kader van een Wet natuurbescherming vergunning wel al beperkt mogelijk. Van belang is dat één op één extern salderen per definitie inefficiënt is. Dit omdat de activiteiten van saldogeiver (bedrijf dat stopt/innoveert) en saldonemer (bedrijf dat opstart/uitbreidt) niet op de zelfde locatie staan en de stikstofruimte daarom een andere ruimtelijke verdeling heeft (piekbelasting ligt op een andere plek). Er blijven daarom altijd op een paar plekken 'restanten' stikstofruimte van de saldogeiver over als alle effecten van de saldonemer zijn gemitigeerd. Het registreren van de na saldering resterende stikstofruimte maakt het mogelijk om hier over te rapporteren (indien ervoor gekozen wordt de ruimte aan de daling/natuur toe te laten komen) of om deze in te zetten voor andere saldering.

Door te kiezen voor één centraal registratiesysteem worden uniformiteit en herleidbaarheid bereikt. Wel moeten er komende periode concrete afspraken gemaakt worden tussen bevoegde gezagen over eventuele schotten tussen vrijgemaakte stikstofruimte en de mogelijkheden voor uitwisseling over deze schotten heen.

De registratie van restuurte van één op één salderingen kan gevoelig liggen bij betrokken sectoren en natuurpartijen. Deze ruimte komt nu nog ten gunste voor de natuur vrij. Registratie maakt het mogelijk dat deze ruimte alsnog voor andere doeleinden wordt ingezet, zoals de meldingenproblematiek of maatschappelijke ontwikkelingen. Het betreft nadrukkelijk alleen de restuurte die overblijft bij salderingen na de 30% afroming die in ieder geval ten gunste van de natuur komt.

Vervolprocedure / voortgang

Begin 2021 wordt verwacht dat er meer duidelijkheid is of de pilot aangaande het NKP-initiatief concreet ingezet kan worden. De verwachting is dan dat de beleidsregels hierop uiterlijk Q1 2021 aangepast moeten worden. Mocht uit de praktische uitwerking van het initiatief blijken dat er toch onoverkomelijke bezwaren zijn, dan kan de pilot geen doorgang vinden. GS zal in dat geval een besluit nemen over het van start gaan van het volledig toestaan van extern salderen en verleasen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen